

۲. دولت

می پردازند. میزان مالیات ایشان در میان کشورهای صنعتی در پایین ترین حد خود قرار دارد. اصول سودگرایی، مبارزه برای بیشترین سود با بزرگترین رقم، هرگز اجازه نداده است که ندای همدردی در جامعه‌ای به گوش برسد که همیشه از ستایش فردیت به خود بالیده است؛ در این احوال اخلاقیات پروتستانی مربوط به کار به گفتمان سیاسی هم سراست کرده است. رفاه اجتماعی در امریکا، به شکل کمک به خانواده‌های دارای کودکان تحت تکلف، اساساً با هدف کمک به بیوه‌زنان یا زنانی به وجود آمد که دارای فرزندان نامشروع بودند - مختص خانواده‌هایی که نمی‌توانستند متکی به درآمد مرد خانواده باشند.

نمی‌شود در محله مالی در کابینوون‌های شیشه‌ای سانفرانسیسکو صبح زود قدم بزنی و از وسط بی‌خانمان‌هایی که روی مقوا دراز کشیده‌اند عبور نکنی. گدایانی که روی زباله‌ها و قوطی‌ها نشسته‌اند کاسه‌های خود را جلوی زن‌هایی با ناخن‌های لاک زده می‌گیرند. در حومه شهر، زباله‌گردانی فقیر چرخ هایشان را که از فروشگاه‌ها دزدیده‌اند در طول خیابان‌ها از این سو به آن سو می‌کشنند و با شیشه‌ها و قوطی‌ها پر می‌کنند تا با فروش آن به مرکز بازیافت مواد نان بخور و نمیری به دست آورند.

ایالات متحده امریکا: اصول همیاری

فردگرایی، نوعی اصول اخلاقی مبتنی بر خودشکوفایی، و بدگمانی نسبت به گمک دولت بزرگ، همگی بیان کننده این موقعیت‌اند که چگونه ملتی چنین ثروتمند فقر بسیار زیاد را تاب می‌آورد.

علاوه بر این در ذهن امریکاییان این معیار اخلاقی حک شده است که زندگی کردن به کمک دولت را عار می‌داند. در حالی که طرح‌های بیمه ملی در اروپا از حق عمومی حمایت می‌کند، مستمری تأمین اجتماعی شامل حال کسانی می‌شود که از کار و امانده باشند. فقیر بودن در امریکا تا حدودی لکه‌نگ به شمار می‌آید - زیرا به این معناست که فرد نتوانسته تمام نیروی خود را برای امریکایی بودن، به کار گیرد.

این واقیت به جای خود باقی است که در امریکا طبقه کارگر تنها به طور جسته گریخته در عرصه سیاسی نقش دارد، آن هم زیر نفوذ رادیکال‌هایی که از اروپای شرقی یا مرزهای جنوبی آمده‌اند، یا در میان نیروهای کاری که تقریباً در کار خود جا افتاده‌اند - مثلاً در صنعت ماشین سازی. اکثر امریکاییان خود را جزو طبقه متوسط می‌دانند حال چه دارای یک اتومبیل فورد قدیمی باشند یا صاحب یک قاچ موتوری، و همواره امیدوارند که وضع خود را بهتر کنند نه آنکه خود را جزو پایین‌ترین پلکان نرdban اجتماعی بدانند.

ضعف نیروی کارگر امریکا را می‌توان در تأثیر برده‌داران جنوب بر زندگی سیاسی امریکاییان ردیابی کرد، چون برای گسترش برده‌داری در ایالات جدیدی که به اتحادیه ملحق شده بودند فشار می‌آوردند و علیه سازمان‌دهی سیاسی کارگران در ایالات صنعتی شده شمال دست به اقدام نظامی می‌زدند. در حالی که همبستگی در اروپا در آغاز سده بیست بر پایه ارزش‌های مشترک اجتماعی منسجم بنا شده بود، در ایالات متحده، فشار دائم

رودلف جولیانی، شهردار نیویورک، توانسته است خانه‌به‌دوشان را در خیابان‌های منهن جمع‌آوری کند، ولی واقیت فقر برای اکثر مردم عادی امریکا کاملاً مشهود است. چگونه ممکن است که سطح فقر ثروتمندترین ملت در جهان صنعتی حدود ۱۳٪ برای دو دهه کامل (و ۱۶/۵٪ در ۱۹۹۷) باشد؟

رفاه اجتماعی شامل حال کسانی می‌شود که حتار جاده افتاده باشند.

ثروت در ایالات متحده با سرعتی پرنسپان به گردش درمی‌آید ولی متوجه می‌شود. بنابر ارقام برنامه توسعه سازمان ملل متحده، ۲۰٪ ثروتمندترین مردم امریکا ۸/۹ بار بیش از ۲۰٪ فقیرترین آنها درآمد دارند. هنوز اکثریت رأی دهنگان امریکایی، تا آنجا که بتوان ثابت کرد، از این موازنۀ چندان ناراحت نیستند. کلیتون، رئیس جمهور سابق امریکا، در آخرین پیام خود درباره وضعیت اتحاد، که در آن از کاهش مستمری بگیران به نصف لاف زده است، تقریباً هیچ چیزی ارائه نمی‌کند که بتواند عملاً وضعیت فقر را بهتر کند و سریعاً ۷۶٪ آرای رأی دهنگان را به دست می‌آورد.

یک چیز واضح است. ایالات متحده قرارداد اجتماعی ندارد. در این کشور متشکل از ایالات نامتجانس، امریکایی‌ها هیچ‌گاه احترام به یک قدرت مرکزی سخاوتمند را، بدان گونه که اروپاییان از حکومت‌های سلطنتی به ارت برده‌اند، فرانگرفته‌اند. امریکاییان عمیقاً نسبت به دولت بدگمان‌اند، و برای هر چیزی که بتواند فعالیت‌های دولت را توسعه دهد از روی اکراه پول

در کشورهای صنعتی بیش از صد هیلیون نفر زیر خط فقر زندگی هن کنند و بیش از پنج هیلیون نفر بی خانمان‌اند. فقیر بودن در امریکا لکه‌نگ به شماره‌ای زیرا به این معناست که فرد توانسته تمام نیروی بالقوه خود را برای امریکایی بودن به کار گیرد.

گروههای جدید مهاجر که مشتاق ملحق شدن به نیروی کار در سرزمین فرصت‌ها بودند کوشش شد تا کارگران به افراد مطیع تبدیل شوند و دستمزدهایشان پایین نگه داشته شود. در این شرایط، صاحبان قدرت سیاسی بیش از هر چیز نسبت به منافع کسانی که به تأمین مالی فعالیت‌هایشان کمک می‌کنند حساسیت دارند. نخستین قاعده تجارت برای رئیس جمهور امریکا هموار کردن راه برای ایجاد «جو اعتماد تجاری» است و معاون خزانه‌داری در این مورد شدیداً جانب آنها را می‌گیرد. سرمایه، که همواره به صورت اندوخته در معرض تهدید از دست دادن پول است، چه به صورت افزایش آهسته درآمد، باشد مشارکت خود را در عقب‌نشینی و تعیین مسیر مجدد، باید محدود کرد.

ایجاد جو اعتماد تجاری

در بافت اجتماعی منافع افراد محروم از حق رأی چندان در نظر گرفته نمی‌شود مگر آنچاکه به عنوان نشانگان ناخواهایند مصیبیت شهرنشینی ظاهر شوند که از آن نیز تحت عنوان سخاوتمندی داوطلبانه روحیه امریکایی یاد می‌شود، همان چیزی که جو جوش، رئیس جمهور اسبق امریکا، آن را «هزاران نشانه روشن» می‌نامید.

در واقع در جامعه امریکا بی‌توجهی آشکاری به حس مسئولیت‌پذیری شهروندی به چشم می‌خورد، که نخستین بار در سده نوزدهم الکسی دوتوکویل، مورخ فرانسوی، بدان اشاره کرد. همین ویژگی دولت را قادر می‌سازد که از بسیاری از نقش‌ها که در اروپا بر عهده سازمان‌های غیرانتفاعی و یا مذهبی است، چه به صورت بیمارستان‌ها، غذاخوری‌های خیریه، یا نوانخانه‌ها - به عنوان همیاری مختلط - شانه خالی کند. اما شبكه تأمینی با اصلاحات اخیر مربوط به رفاه اجتماعی تماماً نشان از آن دارد که در حال از هم‌گسیختگی است، چون با محدودیتی بسیاری از کودکان با خطر گرسنگی مواجه‌اند.

کمتر سیاستمداری برای کسب وجهه ملی به عنوان هوادار فقرا پا به میدان می‌گذارد. یکی از آنها جری براؤن، فرماندار سابق ایالت کالیفرنیا است که دوبار نامزد ریاست جمهوری شد. او بیشتر وقت خود در دهه پیش را صرف ساختارشکنی فرضیه‌های مسلم در برنامه‌ریزی

بن‌خانمانی «به عنوان نشانگان بلای شهرنشینی»

سیاست امریکایی، مثل نیاز به قطعه رفاه اجتماعی و ایجاد اشتغال کرد. جری براؤن با سرخستی در برنامه رادیویی خود «ما مردم اعلام کرد»: «ما به رفاه اجتماعی بیشتر و شغل کمتر نیاز داریم». براؤن به این نکته اشاره کرد که بهره‌برداری از دستگاه‌های خودکار قطعاً سبب کاهش اشتغال می‌شود و امریکا نیاز به «نظام حفظ درآمد» دارد تا حقوق اساسی مثل غذا، مسکن، آموزش مراقبت‌های پزشکی را برای همه تضمین کند.

براؤن اکنون در سمت جدید خود در مقام شهردار اوکلند کار می‌کند، یک شهرداری در هم ریخته در کنار خلیج سانفرانسیسکو با جمعیت زیاد سیاهپوست که هیچ بهره‌ای از ثروت کلانی که در دره سیلیکون به وفور یافت می‌شود نبرده‌اند. اوکلند شهری بسیار بی‌رونق است، سوپر مارکتی در آن جای به چشم نمی‌خورد و بسیاری از مردم، که به خاطر فقر بیش از حد اتومبیل ندارند، مجبورند برای خرید ضروری ترین نیازهای خانه با اتوبوس به سفری دو ساعته بروند.

ولی براؤن، در نخستین روزهای تصدی خود، توجه خود را نه به برنامه‌های اجتماعی بلکه به گشت زنی پلیس‌ها در محله‌های متروک جنوب شهر معطوف کرد، با این امید که اجازه‌نشینیان جدیدی را برای سکونت در آسمان‌خراش‌های خالی، تشویق کند. دستور کار امروز او این است: امن کردن اوکلند برای تجارت. ویکی الیوت خبرنگار پیام یونسکو در سانفرانسیسکو.

بخش‌های تاریک روشن تونس

UNDP مبارزه تونس را با فقر سرمشی برای دیگر کشورهای عرب خوانده است، دولت تونس در این راه تلاش فراوانی کرده است.

چند ماه بعد از اینکه کار انجام شد، مرد فقیر اولین صورت حساب‌ها را دریافت کرد. اما چون بی‌سجاد بود همه را دور انداخت. مأمور شرکت برق به در خانه او آمد: «تو ادم ناسپاسی هستی! چرا صورت حساب را پرداخت نکرده‌ای؟ مرد فقیر پاسخ داد: برای چی؟ من که پولدارتر از قبل شده‌ام، تازه من فکر می‌کردم ۲۷-۲۷ خودش صورت حساب را هم خواهد پرداخت!

این لطیفه که در تونس بر سر زبان‌ها است به خوبی

مردی فقیر و آواره و تنها در محله‌ای که دولت تونس آن را «بخش تاریک روشن» - منطقه‌ای دور افتاده و محنت زده می‌نامد زندگی می‌کرد. روزی رئیس جمهور بن علی به دیدار او رفت و قول داد که به زودی به وسیله ۲۶-۲۶ دارای خانه‌ای آبرومند و آب و برق خواهد شد. این عدد، شماره حساب پستی صندوق همکاری بین‌المللی (FSN) است که در اوایل ۱۹۹۲ تأسیس شد تونسی‌ها صندوق را به آن اسم می‌شناسند.